

програма ЕРАЗМУС+

ЕРАЗМУС+ це програма Європейського Союзу, що підтримує проекти співпраці, партнерства, заходи і мобільність у сфері освіти, професійної підготовки, молоді та спорту. Разом з понад 150 країнами світу, Україна є однією з країн-партнерів (Partner Countries) Програми Еразмус+. Країнами-членами Програми (Programme Countries) виступають 28 держав-членів ЄС; країни Економічного Союзу: Ісландія, Норвегія, Ліхтенштейн; країни-кандидати: Туреччина, Північна Македонія та Сербія (з 2018 р.).

програма ЕРАЗМУС+

28 березня Парламент затвердив наступну програму Еразмус + на 2021-2027 роки. Еразмус + - одна з багатьох ініціатив ЄС щодо створення можливостей для молоді та підвищення рівня працевлаштування.

Євродепутати пропонують потроїти бюджет і забезпечити більше співфінансування та співпраці з іншими європейськими програмами. Вони також закликають запровадити центри професійної майстерності, міжнародні центри, що забезпечують якісне професійне навчання, щоб люди могли розвивати корисні навички у ключових галузях.

програма ЕРАЗМУС+

Програма має на меті підтримку **освітнього, професійного та особистісного розвитку громадян ЄС** і поза його межами задля внеску до **стійкого зростання, якості робочих місць і соціального згуртування, для розвитку інновацій та посилення європейської ідентичності і активного громадянства.**

Програма підтримує можливості навчальної та академічної мобільності в освіті та для молоді, проєкти та партнерства, розвиток стратегій і співпраці, професійні мережі та відкриті ресурси.

Завдяки бюджету **понад 28 мільярдів євро**, що майже вдвічі більше фінансування порівняно з попередньою Програмою 2014-2020 рр., оновлена Програма 2021-2027 рр. є не тільки міжнародною, а й **більш інклюзивною, цифровою та екологічною!**

програма ЕРАЗМУС+

Еразмус+ популяризує пріоритети і заходи, визначені в Європейському освітньому просторі ([European Education Area](#)), плані дій з цифрової освіти ([Digital Education Action Plan](#)) та Європейській програмі розвитку компетентностей ([European Skills Agenda](#)), а також:

підтримує Європейські засади соціальних прав ([European Pillar of Social Rights](#))

впроваджує Молодіжну стратегію ЄС ([EU Youth Strategy](#)) 2019-2027

розвиває європейський вимір у сфері спорту ([EU Sport policies](#))

програма ЕРАЗМУС+

В сфері вищої освіти Програма Еразмус+ підтримує такі ключові напрями діяльності, спрямовані на співпрацю з країнами-партнерами:

КЛЮЧОВИЙ НАПРЯМ 1 – НАВЧАЛЬНА МОБІЛЬНІСТЬ (LEARNING MOBILITY)

МОБІЛЬНІСТЬ молоді, учнів, студентів і працівників (Mobility for Learners, Students, Staff, Young People and Youth Workers): можливості для учнів шкіл, ППТО, студентів та аспірантів закладів вищої освіти (ЗВО), молоді від 13 до 30 років, а також для працівників шкіл, ППТО та ЗВО, молодіжних працівників, спортивних тренерів для навчання та/або набуття професійного досвіду в іншій країні. **Цей напрям відкритий для України, окрім мобільності сфер шкільної освіти, освіти дорослих та спорту. Брати участь в конкурсах можуть організації з України як партнери, а індивідуальні особи подаються на конкурси відкриті в межах профінансованих проєктів.**

ВІРТУАЛЬНІ ОБМІНИ у сфері вищої освіти та молоді (Virtual exchanges in higher education and youth): взаємодія між молодими людьми онлайн, яка сприяє міжкультурному діалогу та розвитку навичок спілкування між молоддю та іншими учасниками з різних країн. [Цей напрям відкритий для України як партнери.](#)

програма ЕРАЗМУС+

КЛЮЧОВИЙ НАПРЯМ 1 – НАВЧАЛЬНА МОБІЛЬНІСТЬ (LEARNING MOBILITY)

ЗАХОДИ ЩОДО ЗАЛУЧЕНОСТІ МОЛОДІ (Youth Participation Activities): місцеві та транснаціональні молодіжні ініціативи, організовані неформальними групами молодих людей та/або молодіжними організаціями з метою активізувати участь у демократичному житті, підвищити обізнаність про загальні цінності, основні права та внесок у спільні цілі Європейського Союзу, об'єднуючи молодих людей та осіб, які приймають рішення на місцевому, національному та європейському рівнях, а також внесок у спільні цілі Європейського Союзу. **Цей напрям відкритий для України.**

Програма пропонує учасникам **можливості з вивчення іноземних мов (Language Learning Opportunities)**, які здійснюють мобільність за кордоном. Ця підтримка в основному пропонується через інструмент Еразмус+ **Online Language Support (OLS)**, адаптований за потреби до окремих секторів, оскільки електронне навчання пропонує переваги для вивчення мови з точки зору доступу та гнучкості. В окремих випадках, тобто коли онлайн-навчання не є найкращим інструментом для досягнення поставленої мети відповідної цільової групи, будуть запропоновані додаткові форми мовної підтримки. **OLS доступний для України з липня 2022 р., уточнюйте інформацію в приймаючих організаціях.**

Конкурси проектів мобільності молоді – **ДосліджуйЄС (Discover EU)** для України не відкриті, проте рекомендуємо знайомитись з дуже корисними онлайн ресурсами і враженнями учасників та відкривати для себе держави-члени ЄС і інші країни.

програма ЕРАЗМУС+

КЛЮЧОВИЙ НАПРЯМ 2 – СПІВПРАЦЯ МІЖ ОРГАНІЗАЦІЯМИ ТА ІНСТИТУЦІЯМИ
(COOPERATION AMONG ORGANISATIONS AND INSTITUTIONS)

ПАРТНЕРСТВА ДЛЯ СПІВПРАЦІ (Partnerships for Cooperation) включає:

Партнерства співпраці (Cooperation Partnerships): основна мета полягає в наданні організаціям можливості підвищити якість та актуальність своєї діяльності, розвинути та зміцнити партнерські мережі, збільшити спроможність співпраці на транснаціональному рівні, сприяючи інтернаціоналізації через обмін досвідом, розробку нових практик і методів. **Цей напрям відкритий для України (як партнери).**

Невеликі партнерства (Small-scale Partnerships): цей напрям спрямований на розширення доступу до Програми для невеликих цільових груп та індивідуальних осіб, яких важко охопити у сферах шкільної освіти, професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти, вищої освіти, освіти дорослих, молоді та спорту. Завдяки нижчим сумам грантів, які надаються організаціям, коротшій тривалості та простішим адміністративним вимогам порівняно з Партнерствами співпраці, цей напрям спрямований на охоплення невеликих організацій, новачків та менш досвідчених організацій, мінімізуючи бар'єри для входу до міжнародної співпраці в межах Еразмус+. **Цей напрям не відкритий для українських організацій, проте проекти можуть бути спрямовані на вирішення проблем закладів та викликів для українців за кордоном, які тимчасово переміщені через війну росії проти України.**

програма ЕРАЗМУС+

КЛЮЧОВИЙ НАПРЯМ 2 – СПІВПРАЦЯ МІЖ ОРГАНІЗАЦІЯМИ ТА ІНСТИТУЦІЯМИ (COOPERATION AMONG ORGANISATIONS AND INSTITUTIONS)

ПАРТНЕРСТВА ДОСКОНАЛОСТІ/ПРОФЕСІЙНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ (Partnerships for Excellence) та включає:

Європейські університети (European Universities): цей напрям підтримує добровільне об'єднання закладів вищої освіти в альянси з метою трансформації в транскордонне співробітництво шляхом розробки спільних довгострокових стратегій для високоякісної освіти, досліджень та інновацій, заснованих на спільних візіях та цінностях. **Цей напрям відкритий для України.**

Центри професійної майстерності для закладів П(ПТО) та ФПВО (Centres for Vocational Excellence (CoVE): цей напрям підтримує підхід «знизу-вгору» до розвитку професійної майстерності із залученням широкого кола місцевих стейкхолдерів задля швидкої адаптації ППТО для реагування та мінливі економічні і соціальні потреби. Проєкти реалізуються у певному місцевому контексті, створюючи екосистеми навичок для інновацій, регіонального розвитку та соціальної інтеграції, одночасно співпрацюючи з CoVE в інших країнах через міжнародні мережі. Додатково, дані проєкти надають можливості для початкового навчання молоді, а також для безперервного підвищення кваліфікації та перекваліфікації дорослих завдяки гнучким підходам до навчання, що відповідає потребам ринку праці в контексті зелених та цифрових трансформацій. [Цей напрям відкритий для України.](#)

Спільні магістерські програми Еразмус Мундус: дизайн та впровадження (Erasmus Mundus Action): два конкурси цього напрямку спрямовані на сприяння досконалості та інтернаціоналізації закладів вищої освіти через освітні програми на рівні магістра, які спільно надані та визнані європейськими й іншими закладами вищої освіти, і відкриті для закладів та організацій в інших країнах світу. [Цей напрям відкритий для українських закладів вищої освіти як заявників і партнерів.](#)

Індивідуальні особи обирають відповідну спільну магістерську програму з переліку профінансованих ЄС та подають документи онлайн для участі в конкурсі для отримання стипендії.

Академії для вчителів (Teachers Academies) – не відкриті для України, проте відкриті ресурси доступні для користування

програма ЕРАЗМУС+

КЛЮЧОВИЙ НАПРЯМ 2 – СПІВПРАЦЯ МІЖ ОРГАНІЗАЦІЯМИ ТА ІНСТИТУЦІЯМИ (COOPERATION AMONG ORGANISATIONS AND INSTITUTIONS)

СТВОРЕННЯ ПАРТНЕРСТВ ЗАДЛЯ ІННОВАЦІЙ (Partnerships for Innovation) та включає:

Створення альянсів задля інновацій (Alliances for Innovation): два конкурси цього напрямку спрямовані на сприяння стратегічній співпраці між ключовими партнерами у сферах вищої освіти та ППТО, бізнесу та досліджень – «трикутник знань» – для сприяння інноваціям та модернізації систем освіти у визначенні та наданні актуального набору компетентностей, щоб відповідати вимогам та потребам ринку праці в секторах і сферах, які є стратегічними для стійкого зростання та конкурентоспроможності Європи. [Цей напрям відкритий для України.](#)

Стратегічні проекти (Forward-looking Projects): три конкурси цього напрямку спрямовані на розвиток і трансфер інновацій для цифрової освіти (міжсекторальний рівень), професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти і освіти дорослих. Партнерства в таких проектах створюються на основі успішних практик та наявності відповідного потенціалу для створення інновацій і постійного широкого впливу на розвиток політик і стратегій у сферах освіти, професійної підготовки, молоді та спорту. **Цей напрям відкритий для України** (асоційовані партнери).

програма ЕРАЗМУС+

КЛЮЧОВИЙ НАПРЯМ 2 – СПІВПРАЦЯ МІЖ ОРГАНІЗАЦІЯМИ ТА ІНСТИТУЦІЯМИ (COOPERATION AMONG ORGANISATIONS AND INSTITUTIONS)

Проекти з розвитку потенціалу (Capacity Building projects) та включає:

– **Розвиток потенціалу у сфері вищої освіти (Capacity Building Projects in the Field of Higher Education)**: три конкурси цього напрямку підтримують проекти міжнародного співробітництва, засновані на багатосторонньому партнерстві між організаціями, які працюють у сфері вищої освіти. Дані проекти спрямовані на підтримку інтернаціоналізації, інноваційності, якості, модернізації та доступності вищої освіти як рушійної сили стійкого соціально-економічного розвитку. [Цей напрям відкритий для України.](#)

– **Розвиток потенціалу у сфері професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти (Capacity Building Projects in the Field of Vocational Education and Training)**: цей напрям підтримує проекти міжнародного співробітництва, засновані на багатосторонньому партнерстві між організаціями, які працюють у сфері ППТО. Дані проекти спрямовані на підтримку інноваційності, модернізації навчальних програм, доступності та відповідальності установ і систем ППТО як рушійної сили стійкого соціально-економічного розвитку. [Цей напрям відкритий для України.](#)

програма ЕРАЗМУС+

КЛЮЧОВИЙ НАПРЯМ 3 – ПІДТРИМКА РОЗРОБКИ ПОЛІТИКИ ТА СПІВРОБІТНИЦТВА (SUPPORT TO POLICY DEVELOPMENT AND COOPERATION)

Цей напрям покриває багато інших конкурсів на **підтримку реформ у сферах освіти, професійної підготовки, молоді та спорту**, які впроваджуються напряму Європейською Комісією, або через окремі конкурси, які координує Європейське виконавче агентство ЕАСЕА. Зокрема, в межах цього напрямку реалізуються:

Підтримка розвитку Європейської політики

Підтримка інструментам та заходам ЄС задля якості, прозорості та визнання компетентностей і кваліфікацій

Політичний діалог та співпраця ключових стейкхолдерів та міжнародних організацій

Заходи для забезпечення якісного та інклюзивного впровадження Програми

Співпраця з іншими інструментами підтримки політик ЄС

Заходи з розповсюдження інформації.

В межах цього напрямку планується фінансування заходів присвячених ситуації та наслідків російської війни проти України, українські організації чи учасники з України беруть участь у дослідженнях чи заходах організованих за фінансування цього напрямку.

програма ЕРАЗМУС+

НАПРЯМ ЖАН МОНЕ (JEAN MONNET ACTIONS)

НАПРЯМ ЖАН МОНЕ у сфері вищої освіти надає можливості закладам вищої освіти з держав-членів ЄС та поза їх межами сприяти **досконалості у викладанні та проведенні досліджень європейської інтеграції, політичним дебатам та обмінам успішним досвідом** за участю академічного світу та політиків, які приймають рішення, щодо пріоритетів стратегій розвитку Європейського Союзу. Напряму Жан Монне включає наступні **типи проєктів**:

Модулі (Jean Monnet Modules): коротка програма викладання або курс конкретної дисципліни чи на основі багатодисциплінарного підходу у сфері студій Європейського Союзу. **Цей конкурс відкритий для України.**

Кафедри (Jean Monnet Chairs): більш тривалі викладацькі посади кафедр зі спеціалізацією в різних напрямках досліджень Європейського Союзу для окремих викладачів університетів. **Цей конкурс відкритий для України.**

Центри досконалості (Jean Monnet Centers of Excellence): хаб або центр компетентностей з питань Європейського Союзу, що збирають знання експертів високого рівня з різних дисциплін європейських досліджень, а також розвивають міжнародну діяльність і структурні зв'язки з академічними установами в інших країнах. **Цей конкурс відкритий для України.**

Стратегічні дебати (Jean Monnet Policy Debate): великі тематичні **мережі Жан Монне у сфері у вищій освіті**, відповідно до конкретної теми, пов'язаної з пріоритетами внутрішньої та зовнішньої політик ЄС. Такі дебати ставлять на меті обстеження, збір і обмін успішними практиками та обговорення серед партнерів результатів досліджень, зміст курсів і напрацювань (курси, дослідження, статті, публікації тощо). **Два конкурси відкриті для України.**

Інші конкурси напряму Жан Монне: у сфері шкільної та VET освіти ще не відкриті для України.

програма ЕРАЗМУС+

Головним чином за проведення Програми Еразмус+ відповідає Європейська Комісія. Вона керує бюджетом і встановлює пріоритети, цілі і критерії програми на постійній основі. Крім того, вона орієнтує і контролює загальну реалізацію, моніторинг і оцінювання Програми на європейському рівні. Європейська Комісія також несе загальну відповідальність за контроль і координацію структур, які є відповідальними за реалізацію Програми на національному рівні

Європейська Комісія, зокрема через Виконавче агентство, також несе відповідальність за:

- проведення досліджень в сферах, що підтримує Програма;
- проведення науково-дослідницьких заходів через мережу Eurydice;
- підвищення візуальної презентації та системного впливу програми за допомогою поширення та використання результатів діяльності Програми;
- забезпечення управління та фінансування організацій і мереж, які підтримуються програмою Еразмус+;
- управління тендерами на надання послуг у рамках Програми.

програма ЕРАЗМУС+

Реалізація Програми Еразмус+ здійснюється головним чином через непряме управління, це означає, що Європейська Комісія доручає виконання завдань бюджету Національним агентствам; основна мета цього підходу полягає в тому, щоб наблизити Еразмус+, наскільки це можливо, до її бенефіціарів і адаптувати до національної різноманітності освіти, професійної підготовки та молодіжних систем.

Національні агентства заохочують і реалізують програму на національному рівні і виступають в якості сполучної ланки між Європейською Комісією та організаціями, які беруть участь на місцевому, регіональному та національному рівнях.

Національні агентства мають на меті консультувати учасників Програми на всіх етапах від першого знайомства з Програмою, під час подання проєктних заявок, до етапу реалізації проєкту і остаточного оцінювання

У країнах-партнерах програми (країни Західних Балкан, країни Східного партнерства та Південного Середземномор'я, Росія та країни Центральної Азії) Національні Еразмус+ офіси (National Erasmus+ Offices, NEOs) надають допомогу Комісії, Виконавчому агентству і місцевим органам влади в реалізації Програми Еразмус+. Вони є головним координаційним центром у цих країнах для зацікавлених сторін, що беруть участь у Програмі Еразмус+ у сфері вищої освіти.

програма ЕРАЗМУС+

ХТО МОЖЕ ВЗЯТИ УЧАСТЬ У ПРОГРАМІ ЕРАЗМУС+?

Спеціальні умови участі в проєкті програми Еразмус+ залежать від напряму діяльності:

Проєкти, що відносяться до сфери вищої освіти, в основному націлені на: студентів, заклади вищої освіти (короткий цикл, перший, другий чи третій цикли вищої освіти), викладачів закладів вищої освіти та професорів, працівників закладів вищої освіти, тренерів та фахівців на підприємствах;

- Проєкти, що відносяться до сфери професійної освіти і підготовки, в основному націлені на: практикантів та учнів професійно-технічних закладів, фахівців і тренерів з професійної підготовки, працівників організацій початкової професійної освіти, тренерів та фахівців на підприємствах;

- Проєкти, що відносяться до сфери шкільної освіти, в основному націлені на: керівників шкіл, шкільних вчителів і працівників школи, учнів дошкільної, початкової та середньої освіти;

- Проєкти, що відносяться до сфери освіти дорослих, в основному націлені на: членів організацій освіти дорослих, тренерів, працівників та учнів в сфері освіти дорослих;

- Проєкти, що відносяться до молодіжної сфери, в основному націлені на: молодих людей від 13 до 30, молодіжних працівників, працівників та членів організацій, що діють в сфері молоді;

- Проєкти, що відносяться до сфери спорту, в основному спрямовані на: фахівців та волонтерів в сфері спорту, спортсменів і тренерів.

програма ЕРАЗМУС+

Організації-учасниці програми Еразмус+

Програма Еразмус+ відкрита для наступних країн:

Країни-члени Програми (PROGRAMME Countries) Наступні країни-члени Програми можуть у повній мірі брати участь у всіх видах діяльності програми Еразмус+:

Держави-члени Європейського Союзу (ЄС):

Бельгія Греція Литва Португалія Болгарія Іспанія Люксембург
Румунія Чеська Республіка Франція Угорщина Словенія Данія
Хорватія Мальта Словаччина Німеччина Італія Нідерланди Фінляндія
Естонія Кіпр Австрія Швеція Ірландія Латвія Польща Велика Британія

Країни-члени Програми, що не входять до ЄС:

Республіка Північна Македонія, Ісландія, Ліхтенштейн, Норвегія,
Туреччина, Сербія

Програма ЕРАЗМУС+

Країни-партнери програми (PARTNER Countries)

Країни Західних Балкан (Регіон 1): Албанія, Боснія і Герцеговина, Косово, Чорногорія, Сербія

Країни Східного партнерства (Регіон 2): Вірменія, Азербайджан, Білорусь, Грузія, Молдова, Територія України, яка визнана міжнародним правом

ПівденноСередземноморські країни (Регіон 3): Алжир, Єгипет, Ізраїль, Йорданія, Ліван, Лівія, Марокко, Палестина, Сирія, Туніс

ОСВІТА ТА ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА

Які напрями підтримуються?

- Проєкти обміну для студентів і викладачів у сфері вищої освіти та професійно-технічної освіти (ПТО);
- Проєкти обміну для працівників у сфері шкільної освіти та освіти дорослих;
- Спільні магістерські програми Еразмус Мундус;
- Студентська позика на навчання на магістерській програмі Еразмус+;
- Стратегічні партнерства;
- Альянси знань – Європейські університети;
- Альянси галузевих компетентностей (запроваджуються через спеціальні конкурси);
- ***Розвиток потенціалу у сфері вищої освіти.***

Критерії присудження гранту

- Актуальність проєкту
- Якість дизайну та виконання проєкту
- Якість команди проєкту та умов співпраці
- Якість розробки та реалізації проєкту
- Вплив і поширення інформації

Допустимі витрати в проекті

- Управління проектом і його реалізація (наприклад, планування, фінанси, партнерська співпраця і комунікація тощо);
- Міжнаціональні зустрічі учасників проектів (витрати на переїзд та перебування)
- Витрати, пов'язані з субконтрактуванням чи з придбанням обладнання
- Витрати на заробітну плату учасників проектів

Що таке проєкт з розвитку потенціалу

- Проєкти розвитку потенціалу – це проєкти транснаціональної співпраці на основі багатосторонніх партнерств переважно між закладами вищої освіти (ЗВО) з країн-членів Програми та відповідних країн-партнерів Програми, що фінансуються за допомогою зазначених вище інструментів. Вони можуть включати також неакадемічних партнерів заради зміцнення зв'язків між суспільством і бізнесом та посилення системного впливу таких проєктів.

Що таке проєкт з розвитку потенціалу

Проєкти з розвитку потенціалу спрямовані на:

- підтримку модернізації, доступності й інтернаціоналізації сфери вищої освіти у відповідних країнах-партнерах Програми;
- допомогу відповідним країнам-партнерам Програми у відповіді на виклики, що стоять перед їх закладами та системами вищої освіти, включаючи проблеми якості, відповідності, рівного доступу, планування, викладання, менеджменту та управління;
- сприяння співпраці між ЄС і відповідними країнами-партнерами (а також між самими відповідними країнами-партнерами);
 - сприяння добровільному наближенню до тенденцій ЄС у сфері вищої освіти;
- сприяння особистим контактам, міжкультурній поінформованості та порозумінню

Що таке проєкт з розвитку потенціалу

Такі цілі впроваджуються у країнах-партнерах шляхом виконання заходів, що:

- покращують якість вищої освіти та посилюють її відповідність ринку праці й потребам суспільства;
- покращують рівень компетентностей у ЗВО шляхом розробки нових та інноваційних освітніх програм;
- поглиблюють потенціал менеджменту, управління та інновацій, а також інтернаціоналізацію ЗВО;
- підвищують потенціал національних органів влади у модернізації систем вищої освіти шляхом підтримки визначення, запровадження та моніторингу політики реформ;
- сприяють регіональній інтеграції та співпраці у різних регіонах світу через спільні ініціативи, поширення успішних практик і співпраці

Підтримка надається двом типам проєктів з розвитку потенціалу:

Спільні проєкти: спрямовані на вироблення результатів, що принципово і безпосередньо допомагають організаціям з відповідних країн-партнерів, залучених до проєкту. Зазвичай такі проєкти зосереджуються на 3 таких видах діяльності:

- розробка навчальних планів;
- модернізація врядування, менеджменту й функціонування ЗВО;
- посилення зв'язків між ЗВО та ширшим економічним і соціальним середовищем.

Структурні проєкти: спрямовані на вчинення впливу на системи вищої освіти та підтримку реформ на національному та/або регіональному рівні у відповідних країнах-партнерах. Ці проєкти зазвичай зосереджуються на 2 таких категоріях діяльності:

- модернізація державної політики, врядування та менеджменту системами вищої освіти;
- посилення зв'язків між системами вищої освіти та ширшим економічним і соціальним середовищем

Проєкти розвитку потенціалу можуть бути реалізовані як:

- національні проєкти, тобто проєкти за участю закладів тільки з однієї країни-партнера;
- мульти-національні проєкти в рамках одного регіону, з участю не менше двох країн цього регіону;
- багатонаціональні проєкти за участю більше одного регіону, з участю, щонайменше однієї країни з кожного регіону.

Яка роль організацій, що беруть участь у проекті розвитку потенціалу в сфері вищої освіти?

Аплікант / координатор: організація-учасниця, яка подає проектну пропозицію від імені всіх партнерів. Координатор несе повну відповідальність за забезпечення того, що проект реалізується відповідно до угоди. Відповідно до своєї координаційної ролі координатор має такі обов'язки:

- представляє і діє від імені партнерів проекту у стосунках з Європейською Комісією;
- несе фінансову і юридичну відповідальність за належне оперативне, адміністративне та фінансове здійснення всього проекту;
- координує проект у співпраці з партнерами проекту.

Повні партнери: ті організації з країн-членів або країн-партнерів Програми, які активно сприяють досягненню цілей проекту розвитку потенціалу. Кожен такий партнер повинен підписати мандат, щоб передати відповідальність координуючій організації виступати як основний бенефіціар і діяти від його імені в ході реалізації проекту.

Асоційовані партнери (за бажанням): Проекти розвитку потенціалу можуть залучати відповідних партнерів, які роблять свій внесок у реалізацію конкретних цілей / завдань проекту або підтримують поширення і стійкість проекту. З точки зору підписання угоди «асоційовані партнери» не розглядаються як частина партнерства, і вони не отримують фінансування; вони також не розглядаються, коли мова йде про мінімальні вимоги до складу консорціуму. Однак їх участь і роль у проекті і різних видах діяльності повинні бути чітко описані.

Пріоритети

В залежності від країн, залучених до проєкту, для обох категорій проєктів (спільних проєктів і структурних) можуть бути визначені національні, регіональні або наскрізні пріоритети. В цьому випадку проєкти повинні продемонструвати, як та якою мірою вони спрямовані на ці пріоритети. Пропозиції, які не враховують національні та/або регіональні пріоритети, не будуть розглядатися для фінансування. Наскрізні пріоритети будуть розглядатися на стадії відбору для прийняття рішення вибору між пропозиціями подібної якості. Пропонується три категорії національних/регіональних пріоритетів:

- Покращення якості освіти і підготовки в різних предметних сферах (для розробки навчальних планів);
- Покращення управління та діяльності закладів вищої освіти;
- Розвиток сектору вищої освіти всередині суспільства в цілому.

Пріоритети

Національні проєкти (тобто ті, до яких залучені заклади лише з одної відповідної країни партнера) у країнах, де визначені національні пріоритети, повинні відповідати національним пріоритетам.

Для інших країн проєкти повинні відповідати регіональним пріоритетам.

Багатонаціональні проєкти, тобто проєкти, до яких залучені заклади принаймні з двох країн партнерів, повинні відповідати регіональним пріоритетам або національним пріоритетам відповідних країн-партнерів, що беруть участь у проєкті. Тобто тема проєкту має бути вказана у переліку як регіональний пріоритет для кожної з країн-партнерів, що беруть участь у проєкті, або у переліку національних пріоритетів для кожної з таких країн-партнерів.

Для національних та багатонаціональних проєктів перевага надаватиметься проєктам, що зосереджуються на предметних галузях, що недостатньо охоплені попередніми або поточними проєктами, та які включають заклади вищої освіти з країн-партнерів, які ще не скористалися або брали лише обмежену участь у Програмі та/або попередніх поколіннях програм.

Кроки подання проекту

Щоб подати запит на грант ЄС в рамках програми Еразмус+, заявник має використати конкретну для кожного напрямку форму, що є доступними на веб-сайті Європейської комісії, Національного або Виконавчого агентств.

У разі проектів, поданих консорціумами, координуюча організація чи група подає одну аплікаційну форму для всього проекту від імені всіх організацій-учасниць. Заявка має бути подана відповідному Національному або Виконавчому агентству

Для більшості напрямів діяльності програми заявник має подати відповідну аплікаційну форму Національному або Виконавчому агентству в онлайн форматі, використовуючи правильну електронну форму і включаючи всі необхідні додатки. Заявки, надіслані поштою, кур'єрською службою, факсом або електронною поштою, не приймаються. Електронна форма має бути заповнена на одній з офіційних мов країн-членів програми. У разі централізованих конкурсів за керівництва Виконавчого агентства, заявник має заповнити форму на одній з офіційних мов ЄС.

Дотримуйтеся кінцевих термінів . Заявки мають бути подані до крайнього терміну, встановленого для кожного напрямку.

Кроки подання проекту

- **ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК УЧАСНИКИ**
- Якщо Ви працюєте в організації, яка зацікавлена подати проекту заявку для участі в конкурсах, спочатку прочитайте [перші кроки щодо реєстрації організації](#), які Вам потрібно виконати щоб зареєструвати організацію та отримати PIC та OID.
- Додатково, Вам варто перевірити список [країн-членів та країн-партнерів Програми](#), оскільки країна реєстрації організації, як юридичної особи впливає на перелік відкритих можливостей.
- Україна є країною-партнером Програми (Partner Country – Third Country Not Associated to the Programme) та входить до Регіону 2 країн Східного Партнерства (Region 2. Eastern Partnership).
-
- **Повна інформація про конкурси**
- Щоб отримати вичерпну інформацію про ключові напрями Програми, вимоги до організацій-учасниць, партнерств і проектів, радимо ознайомитись з Керівництво до Програми ([Programme Guide](#)).
-

Кроки подання проекту

- **Подача заявок у партнерстві**
- Портал Європейського Союзу **Funding and Tenders Opportunities Portal – FTOP**, для централізованих конкурсів, які координує [Європейське виконавче агентство з питань освіти і культури](#), є вікном для ознайомлення з деталями і умовами, подання заявок на конкурси, доступу до результатів та допоможе знайти потенційних партнерів для підготовки проектів у відповідних розділах для конкретних конкурсів.
- [Пошук потенційного партнера для спільної проєктної заявки.](#)
- Портал [Erasmus+ and European Solidarity Corps](#) – є вікном доступу до конкурсів децентралізованих напрямів, які координують [Національні агентства Еразмус+ в країнах-членах Програми](#) є вікном для подання заявок для участі в конкурсах заявниками з країн-членів Програми та доступу до пошуку партнерів і оголошених результатів.
- [Портал Еразмус+ та Європейський корпус солідарності.](#)
- Щоб отримати вичерпну інформацію про ключові напрями Програми, вимоги до організацій-учасниць, партнерств і проєктів, радимо ознайомитись з Керівництво до Програми ([Programme Guide](#)).

ПРОЕКТИ З РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

• **ЩО ФІНАНСУЄТЬСЯ?**

- модернізація існуючих, та/або створення новітніх освітніх програм (спільних програм), відповідно до потреб і вимог ринку праці на основі обміну досвідом між колегами;
- розроблення стратегій, моделей, рекомендацій тощо; підготовка/ перепідготовка / підвищення кваліфікації працівників, навчальні візити для викладачів і для студентів;
- вдосконалення методів викладання і навчання, підготовка навчально-методичного комплексу (peer review);
- отримання сучасних ресурсів (літератури, підписка на сучасні видання, бібліотеки тощо);
- створення/модернізація та оснащення сучасним обладнанням міжнародних офісів, інноваційних лабораторій/ центрів технологій, симулятори, ПО тощо;
- горизонтальна співпраця, синергія з іншими проектами, участь і інформування студентів.
- **ТРИВАЛІСТЬ ПРОЕКТУ:** 24 або 36 міс.
- **РОЗМІР ГРАНТУ:** від 500 000 до 1 000 000 євро (Для коледжів від 400000)
- **СПІВФІНАНСУВАННЯ:** обов'язкове (інші витрати що не покриваються грантом).

ПРОЕКТИ З РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Портал учасників для реєстрації РІС

Всі учасники мають бути зареєстровані і мати свій **РІС**

<https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/portal/screen/home>

- **Funding & tender opportunities** – заголовок сторінки
- REGISTER** – в правому верхньому кутку
- Create an account** – заносите свої дані для реєстрації організації

ПРОЕКТИ З РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

- **БЮДЖЕТ ПРОЕКТУ ВКЛЮЧАЄ:** фінансування оплати роботи працівників-членів команди проекту, відрядження на заходи проекту, обладнання, субпідряд (аудит, веб-сайт, публікації навчально-методичного комплексу, переклад, курси з іноземної мови, ІТ курси, промоційну продукцію тощо).
- **ВИМОГИ ДО ПАРТНЕРСТВА:** для багатонаціональних проектів - мінімум 2 партнерські організації вищої освіти з 2-х різних країн-членів програми з Європи плюс мінімум по стільки ж ЗВО з двох різних країн-партнерів програми. Для національних проектів - мінімум партнерські організації вищої освіти з 2-х різних країн-членів програми з Європи плюс мінімум три ЗВО з України.

ОРГАНІЗАЦІЇ-ПАРТНЕРИ: відкрито для участі різних типів організацій задіяних до розвитку вищої освіти, включаючи органи влади, державні та приватні організації, дослідницькі установи, школи, заклади ПТО, громадські організації тощо (оплата праці та відряджень).

ПРОЕКТИ З РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Формування консорціуму

1. Описати організацію, сказати чому саме ця організація, її роль в проекті
2. Аргументувати вибір учасників – експертів від організації – їхня роль і посада в організації, успіхи в педагогічній та науковій діяльності, особисті заслуги, новаторства, тощо.
3. Розподілити завдання між усіма членами консорціуму
4. Пояснити вибір консорціуму(чому саме цих партнерів ви запросили, що їм надає перевагу перед іншими)

ПРОЕКТИ З РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

1. пояснити, чому саме цей проект ви вирішили написати (звідки виникла ідея, як ви його писали, що вас не це надихнуло, підштовхнуло)
2. Пояснити, чому ви просите саме Європейське фінансування, чому ви не могли скористатися національними або місцевими фондами)
3. Пояснити іноваційний характер проекту (що нового пропонує проект, зазначити основні іноваційні елементи)

ПРОЕКТИ З РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Сформулювати:

1. Тему проекту
2. Мету проекту
3. На вирішення яких завдань проект направлений
4. Шляхи досягнення мети: види діяльності
5. Цільова група
6. Очікуваний результат

ПРОЕКТИ З РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Сформулювати тему проекту:

Приклад: «Покращення навичок з лабораторної практики у фахівців агропродовольчого сектору Східної Європи» (Ag – Lab)

«Підвищення спроможності університетів ініціювати та брати участь в розвитку кластерної ініціативи на принципах іновацій та сталості» (UniClaD)

ПРОЕКТИ З РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Сформулювати мету проекту:

Покращення якості продукції агропродовольчого сектору у країнах, що стали асоційованими членами Європейського Союзу шляхом покращення навчання спеціалістів.

Розвиток потенціалу університетів як складової частини агропромислових кластерів. Створення інноваційних центрів як передумов для розвитку та успішного функціонування агропромислових кластерів.

ПРОЕКТИ З РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

На вирішення яких завдань проект направлений

- Створити спеціалізовані магістерські курси, присвячені лабораторній практиці для спеціалістів агропродовольчого сектору;
- Створити спеціальні курси для післядипломної підготовки лабораторного персоналу;
- оновити навчальні курси, що проводяться лабораторіями для своїх працівників;
- Створити нові практики співпраці між університетами та лабораторіями на основі взаємної вигоди.

ПРОЕКТИ З РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

На вирішення яких завдань проект направлений

- розвиток ланцюжка: магістр - кандидат наук - дослідник як основна частина та дослідник - проектант - виконавець як допоміжна частина;
- сенсibilізація бізнесу, місцевої влади, науки та освіти до співпраці в рамках кластерів, заснованих на принципах взаємної вигоди;
- посилення потенціалу бізнесу, науки та освіти для розвитку та роботи в рамках кластеру (за допомогою спеціальних тренінгів та спеціальних модулів, включених до навчальних програм магістрів та кандидатів наук);
- впровадження в університетах спеціальних структурних заходів як бази для діяльності, що виконується в рамках кластерів;
- підвищення практичної цінності досліджень, дисертацій та магістерських робіт, а також працевлаштування студентів;
- створення умов для кращої інтеграції інновацій в агропромислове виробництво на принципах сталості.

ПРОЕКТИ З РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Шляхи досягнення мети: види діяльності:

- Консультації, круглі столи для визначення необхідних компетенцій;
- Розробка рекомендацій для спеціалізації «лабораторна практика» у співпраці між університетами та лабораторіями на основі взаємної вигоди;
- Розробка навчальних планів та магістерських курсів для студентів, а також курсів для післядипломного навчання;
- Підготовка тренерів;
- Створення інструментів для спільного викладання за участю університетів та лабораторій: включення лабораторій у навчальний процес, організація практичних курсів у лабораторіях та на підприємствах, створення мережі Lab TESH для подолання розриву між науковими колами, промисловістю та іншими зацікавленими сторонами для координації інноваційного академічного та післядипломного навчання

ПРОЕКТИ З РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Шляхи досягнення мети: види діяльності:

розробити спеціальні модулі для магістрів та аспірантів, такі як: статистика, розробка проектів, економетрика, модулі, спрямовані на сучасні виклики: зміни клімату, зобов'язання COP 21, продовольча безпека, боротьба з бідністю.

- вивчити досвід ЄС щодо діяльності університетів у кластерах та поширити цю інформацію серед зацікавлених сторін;

- організувати спеціальні тренінги, навчальні візити для представників бізнесу, науки та освіти, щоб показати переваги та створити потенціал для співпраці в рамках кластеру;

- розробити правову базу, що визначає правила та умови діяльності університетів, що функціонують у кластерах, відповідно до національного законодавства;

- створити передумови для створення чотирьох кластерів (управління водними ресурсами та аквакультура, нові технології (ІТ) у сільському господарстві, агротуристичний кластер та виробництво та переробка молока з орієнтацією на традиційні місцеві продукти, біотехнології у виробництві птиці);

- розробка магістерських та кандидатських дисертацій відповідно до пілотних проектів.

ПРОЕКТИ З РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Цільова група

1.

- Викладачі
- Студенти
- Працівники лабораторій
- Адміністрація
- Технічні працівники

2.

- Викладачі
- Студенти
- Аспіранти
- Місцева адміністрація
- Підприємці
- Науковці

Розбудова потенціалу у сфері професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти

Назва напрямку: КА2: Співпраця між організаціями та установами (КА2: Cooperation Among Organisations and Institutions).

- **Тип проєкту: РОЗБУДОВА ПОТЕНЦІАЛУ У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ** (Capacity Building in the Field of Vocational Education and Training).
- **Яке агентство координує:** Європейське виконавче агентство з питань освіти та культури (EACEA – Brussels) – централізовано.
- **Проєкт спрямований на:** підтримку модернізації та розвитку закладів професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти (VET) і освітніх систем у країнах-партнерах відповідно до загальних пріоритетів Програми.
- Усі проєкти CBVET спрямовані на розбудову спроможності та потенціалу провайдерів VET освіти і сприяння та реалізацію інклюзивності й різноманіття, стійкості до навколишнього середовища, мати цифровий вимір та розділяти спільні цінності, залученість суспільства, таким чином зміцнюючи відносини між освітою та ширшим соціально-економічним середовищем.

Розбудова потенціалу у сфері професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти

- **Цілі напряму:**
- посилення зв'язків між системами VET країн-членів та партнерів Програми та їх ринками праці;
- посилення зв'язків між VET та місцевими/регіональними/національними стратегіями і пріоритетами щодо розвитку ключових компетентностей;
- посилення спроможності організацій що надають VET освіту;
- наближення працівників, керівників та тих хто приймає рішення до вимог ринку праці;
- покращення знань, технічних, менеджерських та педагогічних компетентностей вчителів та наставників VET закладів;
- модернізація освітніх програм, розроблення нових і інноваційних курсів та посилення навичок працевлаштування тощо.
- **Тривалість проєкту:** 1-3 роки.
- **Макс. розмір гранту:** 100 000 – 400 000 євро.
- **Співфінансування:** 20 %.

Розбудова потенціалу у сфері професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти

- **Хто може бути координатором / заявником?** Будь-які державні чи приватні організації, що проводять діяльність у сфері VET освіти з країн-членів Програми.
- **Які організації можуть брати участь у проєкті?** Будь-які державні чи приватні провайдери VET освіти, чи представники ринку праці та інші організації, які важливі для виконання завдання проєкту з країн-членів та країн-партнерів Програми (повний перелік перевіряйте у [Керівництві до Програми](#)).
- **Кількість та типи організацій, вимоги щодо партнерства:**
4 партнера з 3 країн: по 1 з двох різних країн-членів Програми та 2 з України чи/та іншої країни-партнера Програми.

Розбудова потенціалу у сфері професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти

- ***Тематичні напрями проєктів:***
- ключові компетентності навчання впродовж життя, включаючи підприємницькі;
- навчання на робочому місці;
- механізми забезпечення якості;
- підготовка та професійний розвиток вчителів/наставників;
- визначення компетентностей перспективних для економічного розвитку;
- підтримка та розвиток зелених і цифрових компетентностей для трансформацій.

Розбудова потенціалу у сфері професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти

- Під час розробки проєктів необхідно враховувати:
- ***Пріоритети Програми ЄС Еразмус+:***
- Інклюзія та різноманітність у всіх сферах освіти, професійної підготовки, молоді та спорту;
- Навколишнє середовище та боротьба зі змінами клімату;
- Вирішення питань цифрової трансформації шляхом розвитку цифрової готовності, стійкості та спроможності;
- Спільні цінності, активне громадянство.
- ***Регіональні пріоритети:***
- Пріоритет надаватиметься проєктам, що сприятимуть Economic and Investment Plan та/або рекомендаціям European Training Foundation в рамках Туринського процесу.

Розбудова потенціалу у сфері професійної (професійно-технічної) та фахової передвищої освіти

- **Пріоритети, рекомендовані [МОН України](#) (конкурс 2023 р.):**
- Пріоритет 1. Адаптація професійної та фахової передвищої освіти та навчання до потреб ринку праці
- Пріоритет 2. Підвищення гнучкості можливостей професійної та фахової передвищої освіти та навчання
- Пріоритет 3. Забезпечення якості професійної та фахової передвищої освіти та навчання
- Пріоритет 4. Інновації у професійній та фаховій передвищій освіті та навчанні
- Пріоритет 5. Підвищення привабливості професійної та фахової передвищої освіти
- Пріоритет 6. Створення та реалізація стратегій інтернаціоналізації для провайдерів професійної та фахової передвищої освіти
- **Які правила щодо обсягу фінансування?** Цей напрям здійснюється за моделлю одноразового фінансування. Розмір спільного одноразового внеску буде визначатися для кожного гранту виходячи з розрахункового бюджету проєкту, запропонованого заявником. Орган, що надає грант, визначатиме одноразову суму кожного гранту на основі заявки, результату оцінки, ставок фінансування та максимальної суми гранту, встановленої в конкурсі.
- **Куди подавати проєктну заявку?** Через Портал FTOP до Європейського виконавчого агентства з питань освіти та культури (EACEA).

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!